

VERENIGING OUD BROEK IN WATERLAND

VERSLAG OVER HET JAAR 2011

INLEIDING

Ook dit jaar weer een jaarverslag van onze vereniging. Inmiddels al voor de 46ste keer. De verre weg belangrijkste gebeurtenis in ons dorp was dat er een definitief einde is gekomen aan de grote overlast die de stortplaats in de voormalige veenderij te weeg heeft gebracht. Op 19 April kwam onze Kroonprins naar Broek om samen met Sientje Kaars het beeld 'de Veenarbeider' te onthullen. Met deze onthulling werd de nieuw gemaakte natuur voor het publiek open gesteld, en is er een einde gekomen aan de grote onzekerheid waar menig bewoner meer dan 30 jaar mee is geconfronteerd.

In augustus is er na vele jaren van vertraging eindelijk gestart met de bouw van de huizen aan de Veenderijvaart. Nadat het zandpakket al een jaar eerder werd aangebracht, worden nu in sneltreinvaart de contouren van de nieuwe bebouwing zichtbaar. Het doet ons goed dat veel jonge mensen uit ons dorp besloten hebben daar te gaan wonen, en ik hoop dat de huidige crisis de plannen niet zal beïnvloeden.

Ook is de zandfundering aangebracht voor het zogenaamde plan 'De Trambaan' In dit plan is een behoorlijk gedeelte gereserveerd voor sociale woningbouw. Ik hoop dat hierin geen verandering wordt aangebracht, en dat vooral onze eigen bewoners hier baat bij zullen hebben.

Iets totaal anders is dat er al meer dan een half jaar 14 stuks nieuwe huizen aan de Draai wachten op een huurder. Dit zelfde probleem speelde voor het laatst in ons dorp begin jaren twintig van de vorige eeuw, toen het 'Rode dorp' werd opgeleverd. Een groot gedeelte van deze huizen werd voor het eerst pas in 1940/41 bewoond. Schippers waarvan het schip door de bezetter in beslag was genomen werden de nieuwe huurders. Ik reken erop dat de verhuur van de huizen op de Draai minder tijd in beslag zal nemen, want leegstand maakt de woonomgeving er beslist niet gezelliger op.

De 'Visie op Broekgroep' is ook dit jaar weer volop in de weer geweest, om noodzakelijke veranderingen voor de toekomst in ons dorp te stroomlijnen en te coördineren. Belangrijk is de plek voor de nieuwe school, maar even belangrijk is dat mensen langer zelfstandig in Broek kunnen blijven wonen, en dat er de juiste woningen en voorzieningen beschikbaar zijn. Ik wens de Visiegroep veel doorzettingsvermogen met deze meerjarige klus, en hoop op mooie berichten in 2012.

Een woord van dank aan de mensen die aanzichtkaarten, schilderijen, tekeningen enz. aan onze vereniging cadeau doen of in bruikleen geven. Ats Drijver en Aagje Bruin zijn druk bezig om al deze artikelen in ons computer systeem in te brengen. Belangstellenden kunnen via onze website van al dit moois meegenieten. Grote wens van ons is om ooit nog eens een eigen onderkomen te krijgen waar wij deze werkzaamheden kunnen uitvoeren, en de collectie overzichtelijker kunnen opslaan.

Tenslotte vind ik het fijn voorzitter te mogen zijn van de vereniging 'Oud Broek', en ben ik blij dat veel dorpsgenoten onze activiteiten als positief ervaren.

Dick Broeder,
Voorzitter Historische Vereniging Oud Broek in Waterland

Januari 2012

BESTUUR EN LEDENADMINISTRATIE

Bestuur

In het verenigingsjaar 2011 bestond het bestuur uit de volgende leden:

- Dick Broeder – voorzitter (sinds 2008)
 - Atsie Drijver – penningmeester en contactpersoon (sinds 2008)
 - Jan Maars – algemeen bestuurslid (sinds 2005)
 - Aagje Bruijn – algemeen bestuurslid (sinds 2010)
 - Ron Baltussen – algemeen bestuurslid en notulist (sinds 2010)
 - Hillie Honingh – aspirant bestuurslid – toekomstige penningmeester
- Het dagelijks bestuur wordt gevormd door Dick Broeder, Jan Maars en Atsie Drijver.

Aagje Bruijn is in 2010 toegetreden tot het bestuur. Zij houdt zich vooral bezig met de collectie en speurt in het krantenarchief van de Koninklijke Bibliotheek naar krantenartikelen over Broek.

Ron Baltussen is in 2010 ook toegetreden tot het bestuur. Hij volgt namens Oud Broek en samen met onze vertegenwoordiger in de Commissie Stads- en Dorps Beheer (CSDB) Sjef Kwakman voorkomende bouwplannen nauwgezet. Hij is tevens de notulist van de vereniging.

Jan Maars houdt zich vooral bezig met de rondleidingen door het dorp en voert namens het bestuur samen met Atsie Drijver de redactie van oudbroek.nl.

Atsie Drijver is het contactadres voor de vereniging, zowel per post als digitaal. Verder bemoeit zij zich met de collectie en oudbroek.nl. en verzorgt rondleidingen.

Dick Broeder is breed inzetbaar en vooral het gezicht naar buiten.

Hillie Honingh draait proef en stelt zich op de a.s. jaarvergadering verkiesbaar.

Voor en namens de vereniging verzorgt Frouke Wieringa de Broeker Bijdragen.

Hillebrand Kuypers beheert de website oudbroek.nl.

Sytze Boschma beheert de website geheugenvanbroekinwaterland.nl voor het collectiebeheer. Hij voegt voortdurend verbeteringen in, in samenwerking met deelnemers aan het ZCBS. Verder heeft hij een zoekprogramma voor de krantenartikelen, door de KB op internet gezet, ontwikkeld.

Ledenadministratie

De vereniging telde op 31 december 2010 467 leden. Van 24 leden moesten we afscheid nemen door verhuizing, overlijden of muziektempel. 19 nieuwe leden meldden zich aan zodat de teller op 31 december 2011 op 462 leden stond.

Hiervan waren er 380 op 31 december 2011 woonachtig in Broek in Waterland (onder wie de 2 erezeden: Dr. J.W. Niemeijer en J.P. Mars). Van de 82 buitenleden wonen er veel in de regio.

NOTULEN 45e ALGEMENE LEDENVERGADERING 2011

1. Opening

Dick Broeder opent de vergadering om 20.05 uur.

Hij is verheugd met de goede opkomst van 40 leden.

Een speciaal welkom richt Dick tot Helmig Kleerebezem, die opnieuw helemaal uit het oosten des lands naar Broek in Waterland is gekomen.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

Er zijn twee afmeldingen, te weten Jan Mars en Hillebrand Kuypers

3. Vaststellen notulen 44ste jaarvergadering (11 mei 2010)

De notulen van de 44ste Jaarvergadering van de Vereniging Oud Broek in Waterland worden zonder wijzigingen goedgekeurd.

Naar aanleiding van de notulen wordt door Hub Kesselaar gevraagd hoe de rolverdeling tussen CSDB en VOB is. Ron Baltussen geeft aan dat Sjef Kwakman als onafhankelijk lid van de CSDB zonder last of ruggespraak plannen beoordeelt in de CSDB. De VOB heeft Sjef Kwakman benoemd, er op vertrouwend dat Sjef met zijn kennis van het dorp plannen kan beoordelen op een wijze die aansluit bij het gedachtegoed van de VOB.

4. Jaarverslag 2010

Dick Broeder stelt de vergadering de vraag of het jaarverslag van 2010 nog vragen oproept bij de leden. Hij geeft aan wederom erg gelukkig te zijn met het resultaat, en hij bedankt daarbij tevens de betrokkenen bij de totstandkoming van het verslag.

5. Financieel verslag 2010

• Verslag penningmeester

Atsie Drijver doet verslag van de financiën over 2010.

Er is één onduidelijke post diversen á € 3.000,-. Deze had feitelijk als reservering naar de spaarrekening geboekt moeten worden. De cijfers kloppen, de naamstelling van deze post roept vragen op.

• Verslag kascommissie

De heren Posch en Abrahams doen verslag als kascommissie. Zij hebben de boeken bekeken en beoordeeld. Conclusie is dat het bestuur décharge kan worden verleend.

De vergadering neemt de conclusie van de kascommissie over, waarmee aan het bestuur décharge wordt verleend.

• Benoeming kascommissie

(dhr. Posch treedt af en is niet herkiesbaar). Hillie Honingh wordt staande vergadering benoemd tot lid van de kascommissie voor de komende twee jaren. Zij zal de taak samen met Frans Abrahams op zich nemen.

6. Vaststellen begroting 2011

Atsie Drijver licht als penningmeester de begroting voor 2011 toe. De begroting wordt ongewijzigd door de vergadering vastgesteld.

7. Bestuurswijzigingen

Het bestuur doet een aanroep aan de leden. Er is op het moment gezien de vele werkzaamheden binnen de VOB behoefte aan bestuursuitbreiding. Vooral een nieuwe penningmeester en/of secretaris zou kunnen bijdragen aan de completering van het bestuur. Het bestuur gaat zelf de komende tijd actief werven.

8. uitreiking Lafargue

Ron Baltussen vertelt aan de hand van een aantal foto's de woelige historie van de Erven 34-36. Vanwege de hoogwaardige restauratie van het pand, waar de nieuwe eigenaren met hart en ziel aan hebben gewerkt, worden de eigenaren, de familie Roozenboom, beloond met een Lafargue. Het bestuur was unaniem tot de conclusie gekomen dat deze restauratie als bijdrage aan het straatbeeld in de kern broek in Waterland een prijs verdiende.

De ingelijste Lafargue alsmede een mooi bosje bloemen wordt aan mevrouw Roozenboom overhandigd.

9. overige mededelingen van het bestuur

- Jan Maars vertelt dat het bestuur een busreis naar Hoorn gaat organiseren. Tegen een bescheiden betaling kunnen leden van VOB onder begeleiding van een gids een geheel verzorgde wandeling door Hoorn maken. De inschrijving zal binnen kort starten.
- Dick Broeder geeft aan dat er bij Hillebrand Kuypers nog een flesje wijn zal worden bezorgd, als beloning voor zijn werk als secretaris de afgelopen jaren.
- Dick vraagt wederom aandacht voor de website, die door het vele werk van een aantal vrijwilligers de moeite waard is om te bezoeken.

10. Rondvraag

- De heer van den Muizenberg vertelt dat zijn vader als opzichter werkzaam was bij de aanleg van de provinciale weg in de dertiger jaren. Er is informatie voorhanden. Wellicht ligt hier een mooie aanleiding voor een verhaal.
- Jos van Doornik vraagt als lid een applaus voor de gidsen de VOB.
- Jan Maars spreekt in aansluiting op de woorden van Jos van Doornik zijn dank uit voor Jos als eigenaar van 'het beroemde huis'.

11. sluiting van de 45ste jaarvergadering

Alles gezegd hebbende sluit Dick de 45ste algemene ledenvergadering van de Vereniging Oud Broek in Waterland. Hij spreekt daarbij nogmaals een dankwoord uit aan alle vrijwilligers die mee hebben gewerkt aan dit achter ons liggende bestuursjaar.

Voorts nodigt hij de vergadering uit voor een consumptie in de pauze. In de pauze worden een aantal foto's tentoongesteld, waarvan nog niet helemaal duidelijk is waar ze zijn genomen. De verschillende aanwezige leden kunnen hierbij wellicht van dienst zijn.

Na de pauze zal Wim Spaans aan de hand van zijn jeugdhervindingen vertellen over het Broek in Waterland zoals hij dat kende.

OPMERKINGEN BIJ FINANCIËEL OVERZICHT 2011

- De vereniging Oud Broek kent geen kasgeld, alle betalingen verlopen via de bank
- Er is € 2.000,- gereserveerd voor het 50-jarig bestaan

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2011

Inkomsten	Begroting	Gerealiseerd	Totaal
Beginsaldo bank		€ 3.647,38	
Contributies leden	€ 6.200,00	€ 6.475,50	
Diversen		€ 27,23	
Reisje Hoorn		€ 927,50	
Rondleidingen	€ 3.000,50	€ 3.985,90	
Verkoop artikelen	€ 150,00	€ 325,50	
Van spaarrekening		€ 1.000,00	
Totaal	€ 9.350,00	€ 16.781,61	

Uitgaven	Begroting	Gerealiseerd	Totaal
Lidmaatschappen	€ 160,00	€ 164,15	
Bestuurskosten	€ 100,00	€ 55,00	
Representatie	€ 400,00	€ 568,46	
Verzekeringen	€ 100,00	€ 68,85	
Bankkosten	€ 90,00	€ 79,75	
Publicaties Broeker Bijdrage	€ 900,00	€ 336,74	
Publicaties oudbroek.nl	€ 1.500,00	€ 1.411,25	
Jaarverslag	€ 650,00	€ 576,323	
Verzendkosten	€ 1.400,00	€ 1.354,80	
Bijeenkomsten	€ 700,00	€ 402,35	
Tentoonstellingen	€ 100,00	€ 59,80	
Beheer collectie	€ 800,00	€ 871,11	
Website		€ 115,13	
Weidemolen	€ 100,00	€ -	
Aanschaf bank		€ 1.675,75	
Rondleidingen	€ 150,00		
Brochure		€ 1.630,70	
Excursie Hoorn		€ 1.493,37	
Diversen	€ 200,00	€ 11,00	
Kruispost		€ 392,60	
Reservering jubileum	€ 2.000,00		
Eindsaldo Bank		€ 5.514,58	
Totaal	€ 9.350,00	€ 16.781,61	

	2009	2010	2010
Inkomsten	€ 11.449,08	€ 10.687,58	€ 12.134,23
Uitgaven	€ 8.858,31	€ 10.306,33	€ 11.267,03
Saldo	€ 2.590,77	€ 381,25	€ 867,20

Spaarrek. begin	€ 11.478,59
Storting eigen rek.	€ 1.000,00
Uitgaven	€ 140,39
Eindsaldo	€ 10.618,98

Bomenfonds begin	€ 1.819,91
Rente 2009	€ 29,22
Eindsaldo	€ 1.849,13

BEGROTING 2012

Inkomsten		Uitgaven	
Contributies	€ 6.400,00	Lidmaatschappen	€ 180,00
Excursie	€ 1.250,00	Bestuurskosten	€ 75,00
Rondleidingen	€ 3.500,00	Verzekeringen	€ 80,00
Verkoop artikelen	€ 150,00	Bankkosten	€ 90,00
		Publicatie Broeker Bijdrage	€ 750,00
		Publicaties oudbroek.nl	€ 1.500,00
		Jaarverslag	€ 600,00
		Verzendkosten	€ 1.400,00
		Bijeenkomsten	€ 550,00
		Weidemolen	€ 1.500,00
		Excursie	€ 1.200,00
		Beheer collectie	€ 1.500,00
		Website	€ 150,00
		Tentoonstellingen	€ 75,00
		Representatie	€ 600,00
		Diversen	€ 50,00
		Rondleidingen	€ 100,00
		Reservering	€ 900,00
Totaal	€ 11.350,00	Totaal	€ 11.350,00

ZIJPER COLLECTIEBEHEERSYSTEEM (ZCBS)

Afgelopen jaar is weer goede voortgang geboekt met het digitaliseren van de collectie. Het aantal objecten dat via het ZCBS op internet kan worden bekeken, bedraagt inmiddels ruim duizend.. Daarnaast zijn er nog ruim 400 objecten die binnenkort kunnen worden afgewerkt (beschreven) en vervolgens ook op internet zichtbaar zullen zijn.

Er moet weliswaar nog ontzettend veel werk gebeuren maar Atsie Drijver en Aagje Bruijn worden daar niet zenuwachtig van en gaan gestaag door.

Het ZCBS dat Oudbroek in 2009 gratis ter beschikking heeft gekregen van het Zijpermuseum wordt nog regelmatig uitgebreid met nieuwe functies die de ontsluiting en het onderhoud van de collectie ten goede komen.

OudBroek was de eerste historische vereniging die het ZCBS in gebruik heeft genomen en daarna hebben nog 18 verenigingen ons voorbeeld gevolgd. Afgelopen jaar sloten de volgende verenigingen zich aan: Oudheidkamer Zuidwolde, Stichting Historie Ruinerwold, Vrienden van Oôskappel en Historische Vereniging Carspel Oderen.

Dat het ZCBS zo goed aanslaat bij zo veel verenigingen is vooral te danken aan de mogelijkheden die het systeem biedt en de wijze waarop het systeem kan worden aangepast aan wensen van (nieuwe) gebruikers. Het systeem wordt nu nog 'gedragen' door de ontwerper, de heer Van Nes, maar het is de bedoeling dat het systeem in de nabije toekomst wordt overgedragen aan het in 2010 opgerichte Zijper Genootschap, waar Oudbroek ook lid van is. Jaarlijks worden 3 gebruikersbijeenkomsten gehouden voor kennisoverdracht en het uitwisselen van ervaringen met het systeem. Bij toerbeurt treedt een vereniging op als gastheer. Het leuke daarvan is dat elke gastheer zijn uiterste best doet om te laten zien wat de eigen vereniging 'in huis' heeft en hoe zij opereert. Al met al leerzame en gezellige bijeenkomsten. Jan Maars en Sytze Boschma onderhouden de contacten met het Genootschap. Sytze verzorgt tevens het technisch beheer.

De bij het genootschap aangesloten verenigingen hebben eind 2011 gezamenlijk ruim 161.000 beelden op intranet waarvan er reeds ruim 75.000 via internet zichtbaar zijn.

In een eerdere verslaglegging hebben wij al melding gemaakt van het speurwerk van Aagje naar Broekerberichten in historische kranten(1618 - 1945) in de database van de Koninklijke Bibliotheek. Enkele honderden berichten van en over broekers heeft zij al verzameld. Zie onder het hoofdstuk 'Beheer van de collectie'.

Het is interessant die berichten te lezen omdat je zo toch wel een kijkje krijgt in het leven van onze voorouders enkele eeuwen geleden. Ook de taal die toen gebezigd werd, geeft je bij het lezen het gevoel even in een ander tijdperk te zijn beland.

Via de link <http://geheugenvanbroekinwaterland.nl/cgi-bin/konbib.pl> kunt u de historische berichten bekijken in de database van de Koninklijke Bibliotheek over bijv. huwelijken, geboorten, overlijdensadvertenties, benoemingen etc.

15 januari 2012

Jan Maars en Sytze Boschma

DE COMMISSIE BESCHERMD STADS- EN DORPSGEZICHT

De afgelopen zes jaar heeft Sjef Kwakman namens de VOB zitting gehad in de CSDB. Hij heeft zich gedurende die jaren met heel veel energie op deze belangrijke taak geworpen. Een flink aantal bouwplannen is, mede door de inzet van Sjef, in positieve zin aangepast. Als vakbekwaam restauratie architect heeft Sjef dan ook een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van het huidige straatbeeld in Broek. Als bestuur willen we Sjef bedanken voor zijn professionele inzet.

Per 1 januari 2012 wordt Sjef opgevolgd door Flip van der Leeuw. Flip is architect, woonachtig in Edam. De afgelopen jaar heeft hij vergelijkbaar werk verricht voor de Vereniging Oud Edam bij de behandeling van bouwplannen in Edam. Ervaring genoeg dus. We wensen Flip veel succes bij het uitoefenen van zijn taak.

De taak van de Commissie Stads- en Dorpsbeheer (Cie. SDB) is Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Waterland te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet en over de gemeentelijke monumentenzorg in het algemeen. Daarnaast verzorgt de commissie desgevraagd adviezen over de toepassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in de aangewezen stads- en dorpsgezichten.

De Cie. SDB bestaat uit een voorzitter, een secretaris en zes leden. Drie van de leden worden door de gemeente benoemd op voordracht van de oudheidkundige verenigingen. Zoals aangegeven in het Jaarverslag 2005, neemt dhr. ir. Sjef Kwakman vanaf 2006 namens de vereniging Oud Broek deel aan deze commissie. In verband met de wettelijke zittingstermijnen neemt hij per 1 januari 2012 afscheid van de CSDB.

De onderstaande (alfabetisch gerangschikte) plannen binnen het beschermd dorpsgezicht van Broek in Waterland en directe omgeving passeerden de revue in het jaar 2011.

Adres:	Betreft:
Broekermeerdijk 9:	Uitbreiding aan de achterzijde van de woning.
Broekermeerdijk 13:	Plaatsen dakkapellen, gevelwijzigingen en verbouwing schuur.
De Erven 2:	Bouwen van een garage.
Eilandweg 1:	Verbouwen woonhuis en oprichten schuur.
Eilandweg 21:	Aanbouw woonhuis en verbouw schuur.
Havenrak 27:	Wijzigen van de achtergevel. (RM)
Keerengouw 5+5a:	Vernieuwen van alle bijgebouwen.
Keerengouw 7:	Vergroten kapschuur.
Keerengouw 10 en 12:	Plaatsen van twee dakkapellen en schuur.
Kerkplein 5:	Uitbouw achterzijde woning en verbouw schuur.
Kerkplein 9:	Plaatsen van een overkapping, schutting en twee dakkapellen (GM)
Roomeinde 1:	Plaatsen van een schuur. (RM)
Roomeinde 8:	Uitbreiden woning en het vervangen van de schuur. (BBP)
Roomeinde 8:	Maken van een afdak en vlonder en aanpassen kleuren. (BBP)
Roomeinde 11:	Splitsen van een woning.
Roomeinde 28:	Plaatsen van een kozijn in de zijgevel.
Roomeinde 41:	Bemonstering stenen.

COLLECTIE

Beheer van de collectie

In 2011 is voortgegaan op de ingeslagen weg t.a.v. het digitaliseren van de collectie. Inmiddels zijn er ruim 1000 items beschikbaar voor het publiek. Alle voorzien van een foto en een beschrijving. In het najaar van 2011 zijn er voornamelijk ansichten en foto's uit de collectie Bruigom gedigitaliseerd.

De Koninklijke Bibliotheek heeft kranten vanaf ± 1700 gedigitaliseerd en beschikbaar gesteld voor het publiek. Aagje Bruijn zoekt deze kranten uit op het item: 'Broek in Waterland'. Tot nu toe komt zij op een vondst van ruim 8000 items, waarvan er nu via de website van de Vereniging Oud Broek in Waterland ± 400, periode 1725 - 1825, te zien zijn.

Een punt van aandacht blijft nog steeds hoe we ons materiaal handig en overzichtelijk op kunnen stellen.

De systeembeheerder, Sytze Boschma, onderhoudt het systeem, dat de vereniging gratis verkreeg van de collectie beheerder van het Zijper Museum. Ook houdt hij zich bezig met het verbeteren van het programma.

Uitbreiding van de collectie

Schenkingen

Nies ten Bosch-Pels en Kees Pels:

- Schaatsschoenen van zuster Buising, wijkverplegster in Broek, wonende aan het Havenrak 'Neeltje Pater' rechts (Nestje) zuster Buising, links aan de wegwand woonde Kronenberg Oma N. Pels-Tromp heeft er op leren schaatsen in 1937 (zwieren) Toen waren ze al oud. Met hout gepinde zolen. Dure schoenen.
- Verzameling blokschaven: 2 van 28 cm, 2 van 25 m, 2 van 26,5 cm, 2 van 27,5 cm, 2 van 28,5 cm, 1 van 31 cm, 1 van 32,5 cm, 1 van 34,5 cm, 1 van 64,5 cm, 1 brede van 21 cm. Allemaal voorzien van initialen CP, de grootvader van Cees Pels Geb. ca. 1880, 3 gutsen, 2 krasstokjes.
- 2 paar rond rijschaatsen Nooitgedacht -IJst uit ca. 1900 en 1 paar Friese doorlopers eveneens uit ca. 1900, afkomstig van de grootouders van de schenkers.

Jan de Waal: 340 makelaars gefotografeerd door Jan de Waal.

Joke Schep: Foto van de boerderij van de fa. Schermer rond 1910, het huidige huis en schuur van Jan Prijs aan het Zuideinde. Foto van kinderen van de Bewaarschool aan de Laan, 1917

Martha Mulder: Kranten met leuke berichten van voor de oorlog.

Marion Spaans: Aardewerken tegeltje met de kerk van Broek in kleur Foto uit 1904. Fam Bruijn voor Laan 4 Schrift van mevr. Tolk met overgeschreven gedicht 'Naar waarheid geschetst' Broek in Waterland in 1838

S. Kalverboer-Slooten: Getuigschrift van Vereniging voor Landbouwhuishoudkunde van haar moeder

Andries Nooij: Bevrijdingsoptocht 1959; Kar Kikkerend op de Broekermeerdijk

C. Pronk: De zilveren schaatsen door Margreet Bruijn

Peter Bont: Spaarpot Raiffeisenbank

Floris Bloemendaal: Een latrinekist uit het huis Roomeinde 14/18

Cor Pronk: Aktes van land van Cornelis Koker (op internet)

Chris Bakker: Oude aktes en stukken van de familie Bakker

Anonieme schenkingen:

- De monumenten van geschiedenis en kunst van Waterland en omgeving, deel VIII door J.J.F.W. van Agt.
- Doodenwacht bij onze gevallen door G.H. Hoek
- Over alles door Nico Scheepmaker
- Dit land boven het IJ door J.J. Schilstra
- Tussen Broek en Brooklyn door Frederick Franck
- De eerste herinnering door Nico Scheepmaker
- Broekers door J. Dekker
- De dijken breken door Cor Bruijn
- De herschepping van de Volgermeer; door Cyriel van Rossum
- Een huis voor het woord door C.A. van Swighem, T. Brouwer
- Broeden op Broek, augustus 2009
- Verordening van regelende den aard en duur van persoonlijke diensten in de Gemeente Broek in Waterland
- Broek te boek; Broek in Waterland, Zuiderwoude en Uitdam door Rien Floris
- Boek in Waterland; 175 jaar Bibliotheek in Broek in Waterland door A. Grotendorst
- De proefkolonie door Wil Schackmann
- Wij ons werk - ons leven, tijdschrift

Aankoop

- 25 ansichtkaarten + 1 kalenderplaat; Mapje ansichten van kaasboerderij Bruijn
- Geschiedenis van Holland, deel IIIb onder redactie van Thimo de Nijs en Eelco Beukers
- Het huis oud & nieuw, jaargang 11, aflevering oct: 1913, blz. 303 - 311: Het oude Broek in Waterland dor U.G. Dorhout
- Zijn vrouw zet bloedzuigers door Charles de Coster
- Katholieke Illustratie nr. 1 van 2 januari 1954; Broeker Schoonmaak
- Brieven uit Holland en de Hanzesteden door Antoine-Ignace Melling
- Prins Willem V te Broek in Waterland 21 juli 1773
- Wie was wie in Watergang? Band 1 en 2 door R.G. Louw (Er komen veel Broeker families in voor)
- Ter bruiloft van den Heer Albert Verlaan en Jongkvrouw Grietje Kat, echtelijk vereenigt te Broek in Waterland, den eersten van wintermaand 1743
- Rollo in Holland door Abbot, Jacob.1857
- Vrienden van de stolp, pag. 9: Stolpen van de Duitse Orde; tijdschrift

GEZOCHT voor uitbreiding van de collectie: FOTO'S VAN HET DORP

De Vereniging Oud Broek wil graag in contact komen met mensen die nog oude foto's van het dorp hebben. Wat u op de website ziet zijn ansichtkaarten, foto's van de heer E.H. Stöve, die hij begin 1900 heeft gemaakt, dokter Bakker fotografeerde de watersnood van 1916 en er zijn ook foto's van P. Beunder.

Maar hoe zag het dorp er uit vlak voor al die nieuwbouwwijkjes verschenen? En tijdens het bouwen van die wijkjes en in de jaren dertig.

De Vereniging wil de foto's niet in haar bezit hebben, maar wil ze scannen en dan op internet in de collectie opnemen. U kunt contact opnemen met Aagje Bruijn, tel. 403 1216 en Atsie Drijver, tel. 403 1201; e-mail: info@oudbroek.nl.

HET AANZIEN VAN HET DORP 2011

Vooraf het dorp buiten het beschermde gezicht is in 2011 behoorlijk aan het veranderen. In het najaar is na vele jaren voorbereiding eindelijk een start gemaakt met 'de Veenderijvaart'.

Op dit moment groeien de nieuwe woningen aldaar als kool. In het volgende jaarverslag zullen we het eindresultaat kunnen bespreken. Ondertussen is natuurlijk wel de nieuwe ophaalbrug en de sluis in de Veenderijvaart gereed gekomen. Als entree van de Volgermeer is dit een mooie toevoeging aan de inrichting van het landelijk gebied. Ook met het project 'de Trambaan' is een start gemaakt. Het grondwerk is begonnen.

In het beschermde dorpsgezicht zijn in 2011 een aantal projecten opgepakt:

Bij de entree van SDOB is aan het Leeteinde een van de voormalige arbeiderswoningen die langs het kanaal stonden vervangen. Het resultaat ziet er goed uit. Het is nog steeds een bescheiden huisje, maar nu aangepast aan deze tijd.

De boomgaard achter Leeteinde 5 is ondertussen deels geroid. In het voorjaar van 2012 zal er waarschijnlijk gestart worden met de bouw van de nieuwe woning aldaar.

Aan het Roomeinde wordt aan een van de stenen huizen aan het Dee een aanbouw gerealiseerd. Vooral het verwijderen van alle bosschages op dit erf geeft ineens een heel ander beeld.

Voor het overige beperken de veranderingen in het dorp zich tot kleine verbouwingen en schilderwerk. Opnieuw hebben een aantal eigenaren fors geïnvesteerd in verf om het aanzien van het dorp te verbeteren.

Rondleidingen

Dit jaar kunnen we weer terugzien op een uitstekend jaar voor de rondleidingen. Het aantal groepen was nagenoeg gelijk aan 2010, waarbij enkele groepen zo groot waren dat we twee of zelfs drie gidsen tegelijk hebben moeten inzetten. Dit leverde toch weer een aardig extra bedrag op, iets waar we best een beetje trots op zijn.

Behalve dat wij onze bijdrage hebben mogen leveren aan het succesvol verlopen van de gebruikelijke trouwpartijen, jubilea en zakelijke bijeenkomsten zijn wij ook een opvallend aantal keren meer op stap geweest voor een gezellige en interessante onderbreking van een familiefeestje van Broeker dorpsgenoten. Misschien ook voor U voor komend jaar een goed idee? De ervaring leert, succes is verzekerd!

Leuk is ook om te vermelden dat wij dit jaar een paar bijzondere groepen mochten ontvangen. Behalve de jaarlijks terugkerende groep van het Calvin College uit Grand Rapids-Michigan kregen we ook een groep medewerk(st)ers van het ATCB op bezoek. Het ATCB (Amsterdams Toerisme & Congres Bureau) oriënteert zich meer en meer ook op het buitenge-

bied van Amsterdam onder het motto 'Amsterdam bezoeken en Holland zien'. En waar kun je dan beter terecht als in Broek in Waterland. Verder waren we dit seizoen ook gastheer van onze collegae, de gidsen uit Volendam en Monnickendam. Vermeldenswaard is ook het zeer geslaagde bezoek van de Historische Vereniging Boxmeer die een bus vol naar Broek in Waterland kwam.

De meest bijzondere rondleiding die wij ooit hebben mogen verzorgen was onbetwist de groep van maar liefst 299 lezers van het Noordhollands Dagblad. Zij trokken op 5 augustus, met schitterend weer en in honderden meters lange sliert, door het buitengebied en door het dorp. 'Massaal verliefd' op Broek werden ze, zoals er met grote letters de dag erna in een paginagroot artikel in de krant stond vermeld.

Het succes van onze rondleidingen is vooral te danken aan ons voltallige team van gidsen, Atsie Drijver, Marion Spaans, Marieke Maars, Harry de Gier, Fred Roskam, Jan de Waal, Frans Abraham en Jan Maars die elk jaar belangeloos en met veel enthousiasme en plezier de rondleidingen verzorgen. Natuurlijk ook weer veel dank aan de familie van Doornik die ons ook dit jaar weer, op exclusieve basis, in de gelegenheid stellen onze groepen te laten genieten van de prachtige wandbeschilderingen in het 'Beroemde Huis'.

Najaarslezing i.sm. het NUT

Voor de najaarslezing werd Frouke Wieringa uitgenodigd om over de WATERSNOOD VAN 1825 te spreken. In december 2010 is haar boek 'Watersnood in Waterland, De ramp van 1825' verschenen en tegelijkertijd kwam de Broeker Bijdragen no. 60 'Watersnood in Broek in Waterland - Februari 1825' uit.

Ondanks deze publicaties bleef er voor Frouke op 20 oktober nog genoeg te vertellen. Ze hield een gloedvol betoog en het publiek bleef nieuwsgierig naar wat er allemaal gebeurde in die tijd.

Leden van Oud Broek en het NUT hebben genoten van haar verhaal. In de Broeker Bijdragen no. 60 kunt u nog eens nalezen wat het voor Broek in Waterland in februari 1825 allemaal betekend heeft.

Jaarvergadering:

Na de pauze vertelde de heer Wim Spaans uit Dronten over zijn jeugd in Broek in Waterland. Hij is opgegroeid aan de Laan (zie foto) en wist daar levendig over te vertellen. Het kattenkwaad wat ze uithaalden en hoe het toeging op de boerderij en in het dorp.

Broeker Feestweek

Ook dit jaar verzorgde het Bestuur van Oud Broek tijdens de gezellige Broeker Feestweek (6 t/m 14 augustus) de jurering van het onderdeel presentatie. Dit jaar werden zij bijgestaan door Nies ten Bosch-Pels en Gré Louw.

Kleding en gedrag van de teams moesten overeenstemmen met wat ze verbeelden. Ook dit jaar was er weer veel moois te zien en sommige teams hadden zichzelf overtroffen. Oud Broek beloofde het team Bloody Broek met de meeste punten. De eindoverwinning ging naar de Freddie's, een groep die al vele jaren mee doet maar nog nooit eerste is geworden.

Oudbroek.nl

Oudbroek.nl gaat alweer zijn vierde levensjaar in en afgelopen week verscheen alweer zijn tiende editie. 'Wat een gezellig, lekker leesbaar en interessant boekwerkje', dat is wat we vaak als reactie te horen te horen krijgen wanneer er weer een uitgave op de deurmat van onze leden is gevallen.

Ook dit jaar zijn er weer drie uitgaven verschenen. In mei een reportage van de oudste inwoner van Broek in Waterland, de heer Cor van Zanen (1915), die nog veel leuke anekdotes over vroeger op smakelijke wijze wist te vertellen. Hierin ook een gezellig verhaal van mevr. Sientje Kaars-Stolk over haar jeugd aan de Galgouw, geschreven door haar kleindochter Stephanie Kaars. Natuurlijk bleef ook het bezoek van prins Willem-Alexander, die samen met mevrouw Kaars de Volgermeer officieel openstelde, niet onvermeld.

Tenslotte nog een boeiend artikel van de markante en bij vele oudere Broekers bekende Willem Vos (de bouwer van het VOC-schip de Batavia) over het overleven in de oorlog, toen hij opgroeide aan de Wagengouw.

In het september nummer een interessant artikel over de doleantie, de afscheiding van de Gereformeerden van de Hervormden in Broek in Waterland in 1895, geschreven door Jan Mars. De heer Mars, mede oprichter van en vele jaren bestuurslid van Oud Broek, is nog steeds nauw betrokken bij het wel en wee van onze Vereniging. De doleantie resulteerde in een eigen kerkje aan 't Kikkerend (de huidige Keerngouw) op de plek waar nu het Nieuwland overgaat in de

Keerngouw. Hanneke de Wit schreef in ditzelfde nummer een leuke artikel over het historisch besef bij de Broeker jeugd, iets dat de leerlingen van groep 8 van de Havenridders wordt bijgebracht door onderwijzer Emil Stöve.

In het december nummer wordt verhaald over de geschiedenis van de IJclub, in 1891 opge-richt, die af en toe moeilijke periodes met zachte winters heeft gekend maar die ook, nota bene in de Tweede Wereldoorlog, een schitterend ijsfeest organiseerde en die nu weer in volle glorie schittert. Verder een reportage over de kleurrijke geschiedenis van de Boerenleenbank. Deze werd in 1907 opgericht in Broek en heeft helaas dit jaar de deuren gesloten.

Verder worden alle nummers gelardeerd met opmerkelijke verhaaltjes en verhalen uit de geschiedenis, alsmede met bijzondere krantenberichten over Broek in Waterland vanaf het midden van de 18de eeuw. Ook deze 'inzetjes' zijn niet meer weg te denken bij Oud Broek.nl.

Bij deze een speciaal woord van dank aan Hanneke de Wit, schrijfster van de meeste interviews en Hans Mulder van Studio Hans Mulder, Oosteinde 11, die Oudbroek.nl zo professioneel voor ons opmaakt. Beiden hebben een belangrijk aandeel in het succesvol aanslaan van dit blad bij onze leden. Beiden doen dit met veel plezier en geheel belangeloos. Hulde hiervoor!

Broeker Bijdragen

In 2011 verschenen twee Broeker Bijdragen. De schrijvers, die hun Bijdrage naast hun gebruikelijke werkzaamheden voorbereiden, hebben meestal een jaar nodig om een onderzoek af te ronden. Zij bezoeken diverse archieven, lezen de relevante literatuur om vervolgens de tekst te schrijven. Minder tijdrovend is het natuurlijk als een Bijdrage een bijproduct is van bestaand, breder onderzoek. Een voorbeeld daarvan is de Broeker Bijdrage van december.

Dr J.W.Niemeijer heeft lang en zorgvuldig het begraafboek van Broek in Waterland bestudeerd, naast de nog aanwezige grafstenen. Hij heeft een aantal bijzondere begravingen daaruit gelicht, die tot conclusies leiden die niet makkelijk op een andere manier getrokken kunnen worden. Hij heeft bijvoorbeeld aangetoond dat er heel wat vluchtelingen in het rampjaar 1672 in Broek zijn terechtgekomen. Als er al vijf overleden zijn, hoeveel meer moeten er dan wel niet onderdak hebben gevonden?

We zijn buitengewoon blij met de bijdrage van mr A.G. Pos, oud-lid van de Hoge Raad. Hij stuitte op aantekeningen van een voorganger, een lid van de Hoge Raad uit de 18e eeuw, betreffende de gijzeling van de Broeker burgemeesters in 1724. Vervolgens heeft hij onderzoek verricht naar de juridische gang van zaken bij deze kwestie. Het resultaat is een hecht doortimmerde Bijdrage over een ingewikkelde zaak.

Frouke Wieringa hoopt in 2012 nog een Bijdrage te schrijven over de aanstichter van alle commotie: mr Meynard Troye. Wie was die man die bijna de hele Belmermeer in zijn bezit had, naast een enkele percelen en een hofstede in de Broekermeer? Die er niet tegen opzag de Broeker autoriteiten te schofferen? Met die Bijdrage is dan de kwestie van de gijzeling van de Broeker burgemeesters van verschillende kanten belicht.

Excursie Hoorn

Na vele jaren heeft Oud Broek het fenomeen excursies weer opgepakt. Na de eerste kennisgeving van ons plan om een uitstapje naar Hoorn te organiseren bleek dit idee al een schot in de roos te zijn. Binnen een paar dagen was de bus al bijna volgeboekt .

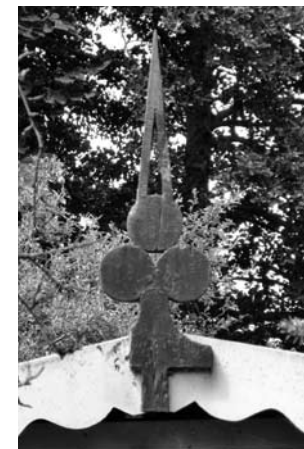
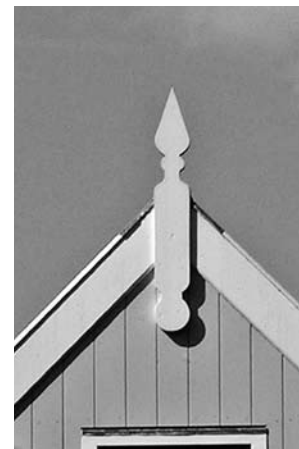
Met 4 uitstekende gidsen van onze zuster vereniging Oud Hoorn hebben we in kleine groepjes kunnen genieten van een tocht met veel afwisseling. Niet alleen de schilderachtige bekende en onbekende hofjes, zoals het Claas Stapel hofje, de Rozenhof, en het St.Pietershofje , maar de gehele historische binnenstad en speciaal een bezoek aan het monumentale Statenlogement, waar je normaal gesproken niet naar binnen kunt, resulteerde in louter enthousiaste reacties. De drie uur durende rondleiding werd onderbroken voor een kopje koffie in het monumentale Verenigings gebouw van Oud Hoorn, dat zetelt in schitterend gerestaureerd pakhuis .

Na afloop genoot de groep nog van een heel gezellig afscheidsdrankje en goed verzorgde snacks voor het weer op Broek af ging.

Na de vele enthousiaste reacties na afloop van deze niet alleen informatieve maar ook heel gezellige middag, kregen we van bijna iedereen het verzoek om hier in ieder geval volgend jaar weer mee door te gaan.

Makelaars in Broek

In het voorjaar van 2011 heeft Jan de Waal een boekwerk overgedragen aan de Vereniging Oud Broek. In dit boekwerk heeft Jan de afgelopen twee jaar alle makelaars in Broek in Waterland op foto vastgelegd.

Met de totstandkoming van dit werk is er een mooie momentopname vastgelegd van de verschillende makelaars op de panden in Broek in Waterland. In het boek zijn enkele honderden makelaars vastgelegd. Het betreft hier makelaars die voortkomen uit huisvlijt, maar ook makelaars met monumentale waarde.

Dit belangrijke onderdeel van het Waterlandse houten huis is mede bepalend voor het aanzicht van het dorp. Waar het oorspronkelijk een constructief element was, de verbinding tussen nok en hanebalk in de gevel, is de makelaar in de loop van de eeuwen veranderd in een puur esthetisch element. Zo werden vaak de beroepen van de bewoners van het huis in de makelaar afgebeeld.

Uiteraard spreekt het bestuur nogmaals zijn dank uit voor dit werkstuk van Jan de Waal.

Het boekwerk zal in de archieven van de vereniging worden opgeborgen, alwaar het ook is in te zien voor geïnteresseerden.

Fotografie: Jan de Waal, Nico Merkelijn en bestuursleden van Oud Broek
Vormgeving en opmaak: Studio Hans Mulder
Druk: Speed-o-print, Amsterdam

VERENIGING OUD BROEK IN WATERLAND

p/a Buitenweeren 17, 1151 BE Broek in Waterland

Website: www.oudbroek.nl • E-mail: info@oudbroek.nl

Bankrekening: 31.07.02.194